

Міністерство освіти і науки України

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ**

НАКАЗ

10.10.2025

м. Харків

№ 367

Про затвердження та
введення в дію Положення

Наказ ХНУРЕ від 01.10.2025 №341 читати в новій редакції:

Відповідно до Інструкції з ведення діловодства в ХНУРЕ, затвердженої наказом ХНУРЕ від 25.09.2025 №330 та з метою регламентації діяльності структурних підрозділів та визначення їх місця в організаційній структурі університету

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити та ввести в дію з 01.10.2025 Положення про Службу доступності до можливостей навчання «ХНУРЕ без обмежень» Харківського національного університету радіоелектроніки.
2. Положення про Службу доступності до можливостей навчання «ХНУРЕ без обмежень», затверджене наказом ХНУРЕ від 07.03.2024 №78, вважати таким, що втратило чинність.

Ректор

Ігор РУБАН

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом ХНУРЕ

« » 10 10. 2025 р. № 367

ПОЛОЖЕННЯ
про Службу доступності до можливостей навчання «ХНУРЕ без обмежень»
Харківського національного університету радіоелектроніки

Харків – 2025

1. Загальні положення

1.1. Положення про Службу доступності до можливостей навчання «ХНУРЕ без обмежень» (далі – Служба доступності) Харківського національного університету радіоелектроніки (далі – Університету або ХНУРЕ) є документом (далі – Положення), що регламентує загальні, правові, організаційні та інші засади функціонування Служби доступності, включаючи порядок створення та реорганізації, визначення мети діяльності, завдань, функцій, порядку організації її роботи, визначення структури, порядку взаємодії з іншими підрозділами Університету.

1.2. Служба доступності є спеціальним навчально-реабілітаційним відділом Університету, який утворений з метою організації інклюзивного освітнього процесу та спеціального навчально-реабілітаційного супроводу здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами, забезпечення їм доступу до якісної вищої освіти з урахуванням обмежень життєдіяльності.

Служба доступності здійснює свою діяльність в єдиному комплексі освітньої, методичної, організаційної та наукової діяльності Університету для провадження політики сталого розвитку в сфері рівності, різноманітності та інклюзії, підтримки доступності та безбар'єрності освітнього середовища.

Повна назва українською мовою – Служба доступності до можливостей навчання «ХНУРЕ без обмежень» Харківського національного університету радіоелектроніки.

Скорочена назва українською мовою – Служба доступності «ХНУРЕ без обмежень».

Повна назва англійською мовою – «NURE No Limits» Service Point for Accessible Learning of Kharkiv National University of Radio Electronics

Скорочена назва англійською мовою – «NURE No Limits» Service Point.

1.3. Служба доступності безпосередньо підпорядковується проректору з інноваційно-корпоративної роботи та адміністрування.

1.4. Службу доступності створено на базі спеціального навчально-реабілітаційного відділу супроводу студентів з особливими освітніми потребами, що функціонував у ХНУРЕ з 2009 року згідно наказу Міністерства освіти і науки України № 587 від 27.06.2008 року.

1.5. Загальне керівництво Службою доступності згідно з посадовими обов'язками здійснює начальник, який приймається на посаду та звільняється наказом ХНУРЕ у відповідності до діючого законодавства України про працю. Начальник Служби доступності у своїй діяльності керується посадовою інструкцією, цим Положенням, Статутом Університету та іншими нормативно-правовими актами Університету.

Начальник Служби доступності несе персональну відповідальність за виконання Службою доступності покладених на неї завдань. Із керівником служби укладається контракт.

1.6. Склад працівників Служби доступності визначається штатним розкладом, який затверджується щорічно. Начальник і штатні працівники Служби доступності призначаються та звільняються ректором Університету.

До роботи Служби доступності можуть бути залучені науково-педагогічні працівники, представники адміністрації ХНУРЕ та інші фахівці за потреби.

1.7. До структури Служби доступності можуть входити підрозділи за функціональними напрямками. На базі Служби доступності можуть діяти студентські наукові гуртки, проблемні наукові групи аспірантів та наукові лабораторії.

Діяльність функціональних підрозділів у структурі Служби доступності визначається окремими положеннями, а їх створення здійснюється за наказом ХНУРЕ.

Діяльність студентських наукових гуртків та проблемних наукових груп аспірантів визначається цим Положенням, а їх створення здійснюється за розпорядженням керівника Служби доступності.

1.8. Діяльність Служби здійснюється відповідно до плану роботи на навчальний рік, який затверджується керівником. План роботи Служби доступності визначає конкретні заходи (виконавців, терміни виконання, контрольні заходи) з організаційної, навчальної, методичної і наукової роботи, міжнародного співробітництва, вдосконалення матеріально-технічної бази, забезпечення виконання рішень керівництва ХНУРЕ та МОН України з організації інклюзивного освітнього процесу, аналізу та оцінювання результатів роботи тощо.

1.9. Основні питання з організації та проведення робіт щодо діяльності Служби доступності вирішуються на засіданнях міждисциплінарної групи супроводу, які проводяться не рідше одного разу на півроку. На засідання за необхідністю можуть бути запрошені представники інших підрозділів Університету, установ, підприємств, організацій, фондів.

1.10. Служба доступності розміщується в наступних приміщеннях:

Приміщення для працівників:

– кабінет фахівців;

Лабораторії і приміщення для занять здобувачів вищої освіти:

– навчально-наукова лабораторія технічних засобів інклюзивного навчання;

– навчально-наукова лабораторія реабілітаційних та асистивних технологій.

1.11. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

Здобувачі вищої освіти з особливими освітніми потребами (далі – з ООП) – це особи, які потребують додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення права на освіту, сприяння розвитку особистості, поліпшення стану здоров'я та якості життя, підвищення рівня участі у житті Університету та громади.

Інклюзивне навчання – система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

Інклюзивне освітнє середовище – сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей.

Академічна група інклюзивного навчання – група у закладі вищої освіти, де разом із іншими здобувачами освіти навчаються одна або більше осіб з особливими освітніми потребами.

1.12. Категорії здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами:

- Особи з інвалідністю (особи з порушеннями слуху, зору, опорно-рухового апарату, зі соматичними та хронічними захворюваннями);
- Особи з тимчасовими психо-соціальними та фізичними порушеннями;
- Ветерани/ветеранки та інші.

2. Завдання

2.1 Метою Служби доступності є забезпечення включення здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами в освітній процес та створення інклюзивного освітнього простору в Університеті. Робота Служби ґрунтується на засадах визнання невід'ємної цінності і гідності кожної людини у суспільстві незалежно від її особливостей та/або відмінностей; спрямована на дотримання прав осіб з інвалідністю та ООП; сприяє рівному доступу до можливостей здобуття вищої освіти; застосування передових технологій інтеграції, інклюзії та здоров'язбереження, для сприяння максимальній функціональній та соціальній незалежності кожної людини та її успіху в житті.

2.2. Основними завданнями Служби доступності є:

2.2.1. Створення комфортного інклюзивного освітнього середовища Університету шляхом надання можливості реалізації освітніх, соціальних і громадянських прав кожному учаснику освітнього процесу, в тому числі здобувачам освіти з ООП;

2.2.2. Сприяння розвитку толерантності серед університетської спільноти, поваги до людей з інвалідністю та/або з особливими освітніми потребами,

визнання цінності кожного суб'єкта освітнього процесу, створення і впровадження ефективних заходів з підвищення рівня інклюзії та культури безбар'єрності в Університеті;

2.2.3. Забезпечення архітектурної, інформаційної, освітньої та соціальної доступності освітнього середовища;

2.2.4. Оцінювання та вдосконалення матеріально-технічних ресурсів Університету з метою адаптації освітніх програм для здобувачів освіти з ООП;

2.2.5. Організація та реалізація індивідуального плану супроводу (далі – ПС) здобувачів освіти з ООП;

2.2.6. Підвищення обізнаності та кваліфікації викладачів та співробітників Університету для роботи з особами з ООП в умовах інклюзивної освіти;

2.2.7. Моніторинг та оцінювання ефективності запроваджених заходів з реалізації доступності освітнього середовища. Розробка відповідних стратегічних пропозицій, нормативно-правової та методичної документації;

2.2.8. Забезпечення соціально-психологічної підтримки та сприяння наданню гуманітарної допомоги особам з ООП;

2.2.9. Вивчення, узагальнення та впровадження передового досвіду професійної практичної діяльності у сфері інклюзії, інклюзивної освіти та безбар'єрності;

2.2.10. Висвітлення діяльності Університету у сфері інклюзії на місцевому, регіональному, загальнодержавному та міжнародному рівнях.

3. Функції

3.1. Співпраця із структурними підрозділами Університету щодо організації інклюзивного навчання та забезпечення навчально-реабілітаційного супроводу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

3.2. Розробка індивідуальних навчальних планів здобувачів освіти з особливими освітніми потребами у вигляді індивідуального плану супроводу, проведення моніторингу їх виконання, внесення до них змін;

3.3. Організація надання особам з особливими освітніми потребами психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг та педагогічного патронажу, а також допоміжних засобів для навчання;

3.4. Організація підготовки (підвищення кваліфікації) науково-педагогічних працівників ХНУРЕ та соціальних працівників, волонтерів для роботи із здобувачами освіти з особливими освітніми потребами шляхом проведення лекцій, семінарів, тренінгів, засідань за круглим столом тощо;

3.5. Консультування та надання методичної допомоги науково-педагогічним працівникам ХНУРЕ щодо організації освітнього процесу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

3.6. Проведення інформаційно-просвітницької діяльності з формування толерантного ставлення до здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

3.7. Налагодження та підтримка партнерських зв'язків з державними та громадськими організаціями, об'єднаннями, фондами та представництвами, зокрема міжнародними, які вивчають, застосовують та поширюють передовий зарубіжний досвід професійної практичної діяльності у сфері соціальної інклюзії, інклюзивної освіти зокрема.

3.8. Лобювання політик Університету, спрямованих на трансформацію освітнього простору в напрямку інклюзивності.

4. Права

Служба доступності має право:

4.1. Одержувати необхідні відомості від керівників структурних підрозділів ХНУРЕ.

4.2. Планувати, організовувати та проводити у встановленому порядку заходи, спрямовані на реалізацію своїх завдань.

4.3. Використовувати у своїй діяльності матеріально-технічну базу Університету.

4.4. Ініціювати рекомендації керівництву Університету щодо покращення організації роботи здобувачів та працівників у сфері інклюзії.

4.5. Бути представленими на засіданнях ректорату, брати участь у нарадах при розгляді питань, віднесених до компетенції Служби доступності.

4.6. На організаційне та матеріально-технічне забезпечення своєї діяльності.

4.7. Реалізувати інші права, що не суперечать цьому Положенню, статуту Університету, чинному законодавству.

5. Відповідальність

5.1. Служба доступності звітує про свою діяльність безпосередньо керівництву Університету.

5.2. Служба доступності несе відповідальність за:

– несвоєчасне або неналежне виконання покладених на Службу доступності завдань та обов'язків;

– недотримання вимог чинного законодавства та внутрішніх організаційно-правових документів при здійсненні функцій, покладених на Службу доступності;

– пошкодження матеріально-технічної бази, що використовується для діяльності Служби доступності, та завдання матеріальних збитків;

– недотримання правил охорони праці та безпеки життєдіяльності, правил користування обладнанням та іншими засобами виробництва, користування засобами колективного та індивідуального захисту;

– недотримання правил пожежної безпеки тощо під час виконання будь-яких робіт Службою доступності та перебування працівників Служби доступності на території Університету.

5.3. Відповідальність Служби доступності реалізується через відповідальність працівників Служби доступності. Відповідальність працівників регламентується нормами чинного законодавства, Статутом та Правилами внутрішнього трудового розпорядку Університету, їхніми посадовими інструкціями, іншими регулюючими актами під час особливого періоду.

6. Взаємовідносини з іншими підрозділами

6.1 У своїй діяльності Служба доступності співпрацює з факультетами, кафедрами, іншими структурними підрозділами Університету.

6.2 Служба доступності, в особі керівника, або осіб, що уповноважені керівником, взаємодіє зі сторонніми організаціями за всіма питаннями реалізації її функцій в межах повноважень, що визначені цим Положенням.

В.о. начальника Служби доступності
до можливостей навчання “ХНУРЕ без обмежень”

Тетяна БЛІНОВА

Погоджено:

Начальник юридичного відділу

Анна АЙЛАЗЯН